

Коростильова К. Д.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА:

ЧИННИКИ ТА ОСНОВНІ АСПЕКТИ

В умовах ринкового господарювання набуває важливого значення економічна безпека суб'єктів підприємницької діяльності. Економічною безпекою підприємства є уникнення внутрішніх та зовнішніх загроз, для того щоб гарантувати його стабільне й ефективне функціонування та динамічний розвиток. Нині важливого значення набувають можливості регіону формувати економічну безпеку для держави, залишаючись при цьому самостійним осередком, здатним протидіяти економічним катастрофам. Виникнення поняття економічна безпека та актуальність його досліджень пов'язана з існуванням великої кількості загроз, які мають враховуватися при управлінні підприємством, тому що від уміння суб'єкта господарювання адаптуватися до різних впливів залежить ефективність його праці.

Економічна безпека підприємства охоплює забезпечення його стабільності, конкурентоспроможності та здатності досягти стратегічних цілей в умовах економічних ризиків. Це включає в себе забезпечення фінансової стійкості, перешкоджання втратам та зловживанням, забезпечення законності та дотримання етичних принципів у діяльності підприємства. Є чинники, що впливають на формування рівня економічної безпеки незалежно від галузі виробництва, наприклад, основні чинники, які безпосередньо забезпечують діяльність виробництва – це наявність природних ресурсів, доступність їх використання; розміщення підприємства; наявні трудові ресурси та їх освітній рівень; різноманітна інфраструктура для обслуговування підприємства та достаток населення. Також впливає надійність постачальників, які мають забезпечувати безперервне постачання якісної сировини в зазначені терміни.

Свою роль відіграє і державне регулювання підприємства, що полягає у регулюванні державної податкової політики, захисті виробника незалежно від форм власності на виробництво, сприянні процесу виробництва, державному замовленні на товари, що будуть фінансуватися за рахунок бюджету. Чинники, що відіграють роль у рівномірному розвитку виробництва – стабільний попит на

продукцію, що охоплює довготривалі контракти на реалізацію продукції з її споживачами та захист комерційної таємниці, конфіденційної та важливої інформації підприємства від несанкціонованого доступу та використання. Можна окреслити п'ять основних аспектів економічної безпеки:

1. Конкурентоспроможність підприємства – збереження провідних позицій за умов посилення конкуренції в нестабільному економічному середовищі, щоб забезпечувати досягнення цілей підприємства. Для зменшення ризику втрати конкурентних позицій необхідно постійно проводити моніторинг ринку, аналізувати діяльність конкурентів, робити вдосконалення продукції і проводити рекламні кампанії для залучення нових клієнтів і збереження постійних споживачів.

2. Економічна рівновага підприємства – визначає забезпечення збалансованої роботи при циклічному розвитку економіки. Щоб забезпечувати економічну рівновагу, підприємство має вдосконалювати процеси виробництва, для зменшення витрат на роботу підприємства. Окрім того, має бути належне управління ризиками, зокрема фінансовими, технічними та ринковими. Для досягнення рівноваги підприємство має забезпечити належне фінансове управління та контроль за бюджетом. Важливо розпланувати витрати на майбутнє, визначати прибуток та здійснювати контроль за виконанням планів.

3. Економічний розвиток підприємства – це процес постійного розширення та зростання діяльності підприємства за рахунок вдосконалення виробничих технологій, розвитку продукції, розширення ринків збуту, збільшення обсягів виробництва, накопичення інтелектуального потенціалу та здійснення інвестиційної діяльності.

4. Економічна свобода підприємства – забезпечує підприємствам змогу самостійно вирішувати яку ціну встановлювати, яку продукцію виробляти, як організувати процес виробництва та інше. Проте, це не означає повну відсутність регулювання та контролю з боку держави. Держава має створювати сприятливі умови для розвитку бізнесу, зокрема, шляхом забезпечення правової стабільності та прозорості, розвитку інфраструктури та інвестиційної політики.

5. Гармонійна взаємодія підприємства з іншими сферами – охоплює вчасну адаптацію до факторів зовнішнього середовища, якими важко керувати, та які мають вагомий вплив на формування внутрішньої рівноваги.

В умовах сьогодення економічна безпека стає складною багатофакторною системою, тому що вимагає захисту всіх її складових на різних рівнях – від глобального до окремих суб'єктів підприємницької діяльності. Щоб досягти глобальну регіональну та національну безпеку, насамперед, треба забезпечувати економічну безпеку на рівні підприємства, тобто забезпечувати умови стратегічного розвитку та ефективного функціонування при впливі різноманітних загроз. Враховуючи ці фактори, щоб досягнути цілі діяльності будь-якого підприємства та забезпечувати його економічну безпеку, треба завчасно мінімізувати ризики внутрішнього і зовнішнього середовища.

Список використаних джерел:

1. Реверчук Н.Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур: монографія. Львів: ЛБІ НБУ, 2004. 195 с.
2. Валуєв Ю.Б. Процесно-функціональне управління промисловим підприємством: монографія. Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2011. 296 с.
3. Копитко М.І. Комплексне забезпечення економічної безпеки підприємств (на матеріалах підприємств транспортного машинобудування): дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук: 21.04.02. Київ: Вищий навчальний заклад «Університет економіки і права «Крок», 2015. 478 с.

Крикун А. М., Гордєєва-Герасимова Л. Ю.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЗАХИСТ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ

Захист комерційної таємниці є важливим питанням для будь-якої компанії, оскільки вона дозволяє захистити конфіденційну інформацію, що може стати ключовим фактором у конкурентній боротьбі на ринку. Комерційна таємниця – це будь-яка інформація, яка має економічну цінність, є невідомою іншим сторонам та захищається правом на її володіння. Захист комерційної таємниці передбачає захист від несанкціонованого доступу до конфіденційної інформації, такої як: технічні інновації, засоби виробництва, технології, технічна документація, комерційні та фінансові інформаційні ресурси, бази даних тощо. Це важливо для збереження переваг. Зловживання комерційною таємницею може завдати серйозної шкоди бізнесу, тому забезпечення безпеки цієї інформації є ключовим елементом стратегії управління ризиками компанії.